

Hirdetés díjak

Hatezr haszából gárdmord sor vagy annak tere 6 kr.
Éljegydi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasensteint und Volger (Wallfah-
rgasse 10.) Rud. Moser Publicistische Bureau Budapest
Haasensteint és Volger hirdetés közv. iradják. Weiss 166
hirdetéseket felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest

Szerkesztő 5. sz.

Nyilvántári czikkok

gárdmord sora után 25 kr. fizetendő.

Az angol külügyi hivatalban megindított vizsgálat kitüntette, hogy a „Globe” hasábján megjelent memorandum a külügyi hivatalban is kasztolták el. A külügyi hivatal nem róstelte vallani ezt, és Charles Marwint, a vádlottat, aki is hallgatta a fenyítő törvényszék. Marwin soló volt a külügyi hivatalban, és most azzal dolglák, hogy az orosz-angol tárgyalásokra vonatkozó bizonyos okmányokat ellopott és lemasolt. kormány Poland ügyvéd képviseli. Ez kifejté, szejében, hogy a parlament által 1862-ben szott törvény szerint három évi súlyos, börtön büntetettik, a ki ilyen okmányokat alattomásan elutalajdokit. A tények, melyeket ő közölni fog törvényszékkel, be fogják bizonyítani, hogy Oroszországgal a congressura vonatkozó tárgyalások alatt néhány bizalmas okmányt sikasztott el a külügyi hivatalból és ő neki nem is szűlő ges megemlitenie, hogy szigorú büntetésre méltaz, a ki ilyes informatiót szolgáltatt valamely lapnak. A vád alapjául a következő tényeket liti föl: A vádlott egészen alárendelt szerepet lött be a külügyi hivatalban. Az angol kormány Suvaloff gróf közt folytatott tárgyalások amásolatokat kellett készíteni egy okmányról, a memorandum tervezetének neve alatt volt ireses, május 29-én szerkesztetett, és egészen zalmas természetű volt. Az illető okmány nem volt aláírás, és a cabinet tagjainak gán használatára akarták kinyomatni. E

ből lemasolták egy rövidebb okmányon együtt, mely a nagyobb okmány kivonata volt. Lord Salisbury magántitkára megbízást kapott, hogy készíttesse el a másolatokat, mivel pedig rövid volt az idő, az előkelőbb hivatalnokokon kívül a vádlottat is alkalmazzák. Ő a kisebb okmányt másolta, de a nagyobbat is láthatta. E munkával este hét óráig volt elfoglalva, és ekkor távozott a hivatalból. Ugyanaz nap este külön számot adott ki a Globe, melyben közölte az angol-orosz megállapodás főbb pontjait. A vádlott június 10-én levelet intézett a Morning Advertiser szerkesztőjéhez, mely tudatta, hogy ő neki alkalma van betekinteni a külügyi hivatalban az orosz-angol egyezkedésbe. Ő úgy vélekedik, hogy a „Globe” közlése hiteles ugyan, de a cikkben nem jól szerkesztették, ő tehát az egész megállapodást beillesztette egy pétervári levélbe. Ő azt hiszi, hogy ez az alak tanácsosabb, és ő aztán is értesíteni fogja a szerkesztőt, ha valami újabb történik a külügyi hivatalban. A levelet aláírta: „Charles Marwin petervári levelező.” A Mor-Post azonban nem használta föl a levelet. De másnap a Globe mind a két okmány szövegét közölte. Súlyosító körülmény, hogy a vádlott másnap 42 font sterlinget tett be bankjába. A vádlottal néhány levelet találtak, melyek, úgy látszik, oly célból irattak, hogy a vádlottól elhárítsák a gyanút és Suvaloff gróftól tüntessék föl az okmány közlése gyanút. Néhány formai kérdés után a vizsgálatot elnapolták, és 200 font sterling befizetése mellett szabadon bocsátották a vádlottat. Az egyik kezese a Globe kiadója.

Az occupáció.

A „Temps” így nyilatkozik Bosznia és Herzegovina elhatározott occupációjáról:

„Ausztria azon ponton áll, hogy kivagyerezést a Horvátországgal és Dalmátiával határos tartományokból. Csak occupáció ez, mondják, még pedig csak idiglenesen; Ausztria egyszerűen elhatározta, hogy a szerződésre. Pompás; de melyik államférfi fogja elképzelni, hogy Ausztria oda fog törökkel. mikép Boszniát és Herzegovinát szorosabbra fűzze a portához. Oroszország is megkapta a maga részét s ismét oly alakban, mely a közvélemény kimelésére van számítva. Nem adták neki át Bulgáriát nyíltan; sőt a congressus egy évre tűzte ki a tartomány occupációjának idejét; de sértlenk és látás, ha még fejtegetni akarunk, hogy Bulgária már most védtelenül orosz befolyás alatt van s az első alkalommal annak birtokába kerül. A congressus ezt nem mondta, nem is mondhatta; de Bulgáriát az egész utóbbi háború győzelmi béréről teszi. Így végre győzelemre jutottak a tervek, melyeket elejétől fogva Oroszországnak tulajdonítottak s a melyeket Németország elutasított. Az Ausztria valószínűleg egy pillanatig sem szakasztotta meg az 1871-iki szövetséget — a három császárság körül uton érte el célját, és Törökország felosztása — igazi pendánsja Lengyelország felosztásának — megkezdődött. Mindig előre láttuk ezt, bizonyára nem tetszéssel, de mint Oroszország vállalkozási szel-

lemének és Törökország elhanyaglásának kikerülhetetlen következményét. Csak egy orvosságát láttuk ennek, az ellensúlyok politikáját, s mivel Lord Beaconsfield nem ezen értelemben járt el, határozottság vagy éleleműség hiányával kell őt megértenünk. Ha a kényszerűségnek hódolt, mikor Oroszországot tényleg urává engedte lenni a Balkán és Duna közötti földeknek, legalább biztonság kellett volna szereznie Anglia és Európa számára a Dardanellák bejárásánál e Konstantinápoly védelmét nem egy szultán kezébe hagyta, ki már most is csak névleges ura a rebellis tartományoknak s minden pillanatban palota-forradalmaknak van kitéve.

A londoni Morning Advertiser szükséges rosznak nevezi az occupációt, mondván: „Ha Ausztria ma elfogadja azt, a mit a cártól egyszer egyenesen megtagadt volt, ez bizonyítja eme lépés kényszerűségét, mely Ausztriára nézve remélhetőleg nem lesz végzetes.”

A Standard elegendő okot lát a monarchia igazolására, midőn a két tartományban rendet akar csinálni. Nem valószínű, ugymond, hogy Ausztria meg akarja tartani Boszniát és Herzegovinát; e tartományok átkos örökséget képeznek az osztrák-magyar monarchiára nézve.

A Daily Telegraph igen szigorú kritikát gyakorol: „1876. tavasz óta ismeretes, hogy Ausztria egy vetete szemét Boszniára és Herzegovinára, mint Törökországból való zsákmányrészére. Tagadták ugyan a föltervést, de mindazáltal s különösen az utóbbi időben, naponta új megerősítést nyert.” Azt hiszik, mondja tovább, hogy az occupáció egyszerűen az annexiót jelenti, s csak megerősítve látják benne Ausztria nagyrágyó terveit.

Egy polgári ünnepély lefolyása.

Brassó, 1878. júl. 1.

Tekintetes szerkesztő ur! Tegnap napon egy a szó magosabb és nemesebb értelmében vett polgári ünnepélynek voltunk tanúi. S.-Szentgyörgy városa megyénk érdemes főispánját, méltóságos Szentiványi Gyula urat díszpolgárává választván, az erről szóló díszlevelet tegnap nyújtotta át egy 36-os küldöttség Császár Bálint polgármester vezetése alatt. Az oklevél egyike a magyar ipar remekeinek, s kiállítója Posner Károly Lajosnak dícsőségére válik, s piros bőrkötésű, negyedrét alakú könyv ez, gazdag aranyozással díszítve.

A diploma átnyújtása a délelőtti órákban történt meg. A küldöttség főispán urat szállásán felkeresve, annak vezetője Császár Bálint polgármester egy emelkedett hangon tartott szép beszéd kíséretében nyújtotta át az oklevelet, kiemelve főispán urnak, mint Háromszék volt főkirálybirójának a szék, s különösen S.-Szt.-György tósága a kitüntetés meglepetés szavakban köszönte meg. Hogy ez ünnepélyes formulásoknak egy vig és kedélyes lakoma lett a vége, talán fölösleges is említeni. Ő magyar szokás szerint következtet egy magnum áldomás, mely 1 órától délutáni 5 óráig tartott a „nr. 14” szálloda nagy termében, s melyre főispán ur a sepsi-szentgyörgyi vendé-

— Nem tudom. De úgy hiszem senki nem hallotta rajtam kívül. Valamennyi munkás már jóval éjjel előtt otthon volt.

„Az arany bányát” tíz órákor be szokták zárni.

— S ön tovább maradt házon kívül.

— Betértem Float-hoz a gyógyszerárushoz, miután a kocsmát bezárták, s az ő és Pellet társaságában egy pár pipadobányt szívtam ki, s elbeszélgettük az időt. Haza menet hallottam aztán a hét fűtyszót.

— Talán csak képzelődött, s azt hitte, hogy hallja.

— Nem biz én, mond Bell. Éppen a kopár térség közepén voltam már, s nyugodtan hallgaltam tova.

— És egészen józanon is? kérdezte Frank, kissé csipetve szemével, s oly hangon, melyet tréfásnak és komolynak is lehetett tartani.

— Egészen józanul, erősíté Bell bosszuszon. Épp oly józan voltam, mint ön most, Frank ur. Egészen nyugodt kedélyvel lépdeltam hazafelé, midőn a toronyóra elkezdett ütni. Megálltam, hogy megszámoljam, mert nem gondoltam, hogy már tizenkettő az óra. Nem ültem oly nagyon hosszasan a gyógyszerárusnál. De biz az tizenkettőt ütött, s még csendesen helyt állottam, azon elmélkedve, hogy mint eltelt az idő, mert azt hittem volt, hogy csak tizenegy óra, midőn éppen fejem felett hallaszattak ama hangok. Hét volt, megszámoltam őket, mint az óra ütéseket.

A legfájdalmasabb jalkiáltáshoz voltak hasonlók, minőt csak valaha hallottam életemben. Egészen megdermedtem a rémülettől.

— S több hangot nem hallott aztután?

— Nem. A két utolsó oly gyöngén kivehető volt, hogy ha ma már nem figyeltem volna rá, előre meg sem hallottam volna őket. A kiáltás éppen fejem felett kezdődött, s aztán távolban vészett el.

Most is csak azt mondom Bell, hogy ön cealódott, mondá Raynor orvos, a hangok, melyeket hallott, nem a hét fűtő szó volt.

Bell szomorúan rázta fejét.

Hangja s egész modora szokottnál sokkal szelidebb volt ma. Nem csalódhattam uram. Sen-

geken kívül több brassói notabilitást is meghívtak.

A brassói meghívottak közül ott láttuk: Máty István k. r. törvényszéki elnököt, Pap József kir. járásbíró, Perczel Mór vasútépítészeti főinspektort, Roll Gyula alispánt, Gött János polgármestert, Koós Ferenc kir. tanfelügyelőt, Tompa Sándor megyei főjegyzőt, Vasadi József nagykereskedőt, s több másokat.

Ludvig kitűnő konyhája és jó borai megadván a kedélyeknek a kellő ruganyosságot, megerezték a pohárköszöntéseket. Legelsőbben főispán ur emelt poharat, éltetve S.-Szt.-György városát, s annak jelenlévő képviselőit. Roll Gyula alispán és Gött János polgármester főispán urat, Tompa Sándor főjegyző Mihály István kir. törvényszéki elnököt, Tarczali Endre (S.-Szt.-Györgyről) Roll Gyula alispánt, Szentiványi Miklós Gött János polgármestert köszöntötték fel. Nagy derűtséget keltek Koós Ferenc kir. tanfelügyelő többszöri humoros felköszöntései.

A lakoma végeztével főispán urat szállására kísérve, s ott bucsút véve, a s.-sz.-györgyi vendégeket még az nap hosszu szekér sor szállította haza Háromszékre.

A hazafiságnak!

Az erdélyi házi-ipar és iparfejlesztés egyet pártoló tagjai közül illetékeiket bevezették:

az 1878-ik évre: Asztalos János, Baló Sándor, Boár Sándor, Benedek Lajos, Demeter Károly, Szabó Sámuel, Szöllősi és Csernyánszki, Szász Ádám, László Páter, Czecz Péter, Berde Áron, Sári László, Veszely Károly, Bodor László, Hegedűs István, Hantz Pál, Izák István, Kabos Dániel, Péterfi Dénes, Paál Ferencz, Péterfi Domokos, Veisz József, Stasizki Pálné, Bartha Miklós, Nagy László, Bodola János, Vályi Elek, Demeter Károly, Gyarmathy Sigmund, Kerekes József, gr. Bethlen Géza, Garda József, Végh Beratalan, Végh Brenconas Erzsébet, Elekes Károly, Matskási Péter, dr. Szilágyi Ete, David Antal, Kozma József, dr. Gyergyai Árpád, Vertán István, Finály Henrik, dr. Plósz Sándor, br. Kemény Béla, Hegedűs Sándor, Follert Ferencz, Rucska János, Voith Gergely, Birí Mihály, Gál Lajos, dr. Haller Károly, dr. Martin Lajos, dr. Szombathelyi Gusztáv, dr. Genersich Antal, Miksa Miklós, Kósa János, Karácsoni János.

Az 1878 1-5 felére: Hutter Alajos, Polcz Rudolf, Incze Kálmán, Pál Gyula, dr. Réthy Mór, dr. Ovári Kelemen.

Az egyet célja: Erdély egyes vidékein a természet és ipari anyagi előfordulási helyéhez képest különösen tanmühelyeket, és pedig a fának műszerű feldolgozására; a szalma- és szarvasra; a csontfaragásra; művirágkészítésre; gyermekjátékok készítésére; a szövetségi ipar fejlesztésére tanmühelyeket állítani fel; továbbá a kender és kivitőlág lenterelési terjesztésére és kidolgozására hatni, a gyártott cikkeknek piacról gondoskodni, a szomszédos keleti tartományok szükségleteit kipuhatolni, izlésüket tanulmányoz-

ki sem teheti azt, ki már egyszer hallotta e hangokat, mint én egy ízben évekel ezelőtt.

Ez tette őnt olyan szűrkévé, kérdezte Frank különös arczszínere célozva, melyet nagybátyja is észrevett volt már, de mint tapasztaltabb ember, nem tett rá megjegyzést.

— Nem tudtam, hogy szűrkén nézek ki, felelt Bell kissé nyersen.

— Arcza oly szűrke, mint ez a por ni, szólt Frank s valami hamuszínű vegyületet mutatott neki, melyet valamely szerencsétlen beteg szápadlása számára írszített éppen.

— És aztán fűlnek ez éji kalandja miatt valamennyi munkás ünnepel most? kérdezte tovább a doktor.

De Bell, kinek Frank megjegyzése, arczszíne illetőleg nem tetszett, mivel azt hitte, hogy neveltségű akarja tenni őt, pedig ennél jobban ismerhette volna Frankot, mogorván állt ott az asztalhoz támaszkodva, s nem adott feleletet.

Float András, az ő alázatos, tartozkodó módorával vette át most a szót.

Egy sincs köztünk orvos ur, ki merészkedne beszélni ma a bányára. Midőn Bell oda jött ma reggel az istolyhoz, hol mind egybe voltunk gyűlve a beszélésre, s elmondta, hogy a hét fűtő szót hallotta ma éjjel, mindenki visszalépett. Senki nem mert bemenni.

Ross dühös volt, tombolt mérgében. De mit sem használt, erőszakkal bő nem vihetett.

— S az „arany bányának” nagy előnye származik ebből, jegyzé meg Raynor orvos.

— Mindnyájunknak kedves az élete uram, mondá Float András, a nélkül, hogy megcélolni kívánna az orvos megjegyzését. Köszönöm orvos ur, így sokkal jobban érzem karomat. Az ilyen égés sebek, nagyon csunya valami.

(Folyt. köv.)

A „Schuster Bácsi” jubileuma.

Ki ne ismerné Kolozsvárt az öreg „Schuster Bácsi”! Egy oly tiszteletet parancsoló alak ez, hogy nem létezhetik ember, ki őt már csak látva is meleg rokonszenvre ne gyuladna! Hát a ki úgy ismeri őt, miként mi, kik itt közvetlen közelében élhetünk, kik szeretetének meleg-

atni, iparos vándortanítást és iparkiallításokat rendezni, kitűnő ipartermelvényekért iparosokat és ezek munkáit jutalmazni, végül tehetséges ifjakat, a kik természeti hajlamuknál fogva is magukat az iparnak kívánják szentelni, bel- és külföldön nevelteni.

Pártoló tagsági díj 6 évi kötelezettséggel évenként 2 frt. Alapító tagsági díj 50 frt.

Az aláírási iv szerkesztőségünkben is ki van téve. **Aláíráskor vidékről is elfogadtatnak.** A tagsági díj utólagosan kiküldött pénztár nyugtára fizetetik le.

Jogi rovat.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.”

— Az első erdélyi gyapju készítő társaság csődötmegehez tartozó 14,678 frt 80 krra becsült orlái ingatlanok aug. 14-én eladtak.

— Keresztény Imréné Schütz Sámuelné szül. Stein Margareta elleni ügyében, ez utóbbinak 5438 frt 95 krra becsült kolozsvári ingatlan aug. 28-án eladtak.

— Moravetz Ferencz nagyszebeni aranyműves ingatlan jai felett a csőd megnyitott.

— Kolozsvári férfi szabó Kandó József vagyona felett a csődeljárás bevezetett.

— A „Victoria” biztosító társaság csődötmegehez tartozó 50,217 frt 19½ krra becsült kolozsvári ingatlan aug. 30-án el fog adatni.

— Tóth Ferenczének Mihály István és Kis László elleni ügyében ez utóbbinak 820 frt 50 kr. becsült kolozsvári ingatlanok jul. 17-én, Becsáron alól is eladtak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. július 4.

— **Áldásos bőségben** eredtek meg tegnap este 8 óra tájt az ég csatornáit; az egész láthatár egy lángtengernek látszott, olyan sűrűn csikáztak egyre-másra a villámok czikeczakjai, a fellegek pedig épen a belváros fölött folytonosan zúgó, ordító és csattogó tusát vityak egymással, hogy csak úgy rezgett bele ajtó ablak. Készelele is csapott az istennyi, még pedig az egyiknek épen a főteri templom villámhárítójába kellett beletűnni, olyan közelről hangzott a süketítő csattanás. Egyszóval valóságos kis zivatar vonult el fejnök fölött; később aztán elcsöndesült megydörögés és villám s csendesen esett szinte éjjelig. A gazdák szerint már elég is volna az áldásból.

— **A városi bizottság** f. július 6-án s esetleg folytatásul a következő napokon mindenkor d. u. 3 órákor a városház szokott termében tartandó közgyűlésének tárgyai: 1., Legfelsőbb királyi leirat az országgyűlésnek egybehívásáról. 2., M. kir. belügyministeri leiratok: a., a Fröbel gyermekkert adósságai átvállalásának jóváhagyásáról, b. a Fröbel gyermekkert adósságai átvállalásának jóváhagyásáról, c. a Fröbel gyermekkert adósságai átvállalásának jóváhagyásáról. 3., M. k. belügyministeri szabályrendelet a kiskorúság meghosszabbításáról. 4., A városi adósságterhekről s azoknak rendezése iránt szakosztály véleményével. 5., A leányárva-ház további kiépítésére adandó téglá segély iránt folyamodás, szakosztály véleményével. 6., Magtár, faiskola és iparcsarnok felállítások iránt tett in-

sége mellett új életet nyerhetünk, kik a gyermekek között valóban „tanítónak” lenni láthatjuk! . . . Ez azon kevesek közül egy, kik nem hivatalból tanítószkodnak, de azért, mert lelkiük kincseit sehol sem oszthatják inkább meg embertársaikkal, mint e pályán, melyről az van ugyan mondvá: „quem dii odere, praeceptorem fecere” (a kit az istenek gyűlölnék, tanítónak teszik): de nagyobb áldást terjesztett, mint bármely más állomás!

Ezen tisztos öreg alak július 2-án oly boldogságban úszott, minőtől csak annak lehet fogalma, ki évek hosszú során híven munkálkodva, az elismerést azok részéről élvezve, kikről azt követelni teljes joga van: de az élet csak ritkán tünteti fel! Ő a kolozsvári ág. h. ev. elemi iskolánál ezelőtt 30 évvel lett alkalmazva, még pedig igen szerény fizetés mellett. És ki binné, hogy minden szerény fizetés mellett ő végzetlenül meggazdagodott, meg annyira, a miként más pályán nem teheti vala ezt! De nem arany és ezüst, nem messze elterülő birtok képezi kincseit, hanem azon pénzért nem vásárolható vagyon, mely őt gazdaggá tette a szeretetben és ennek áldásaiban.

Ama 30 éves egyházi körben töltött működését e téren más helyeken végzett működése előzte meg, úgy, hogy tanítószkodása egy és más helyen 40 év, Ez idő alatt több mint 2000, mond „két ezer” tanítványt küldt már szét a világra, hogy hirdessék az általa elmondott szeretet igéit, s ezek közül nem egy van hazánk vezérferfi között, nem egy a tudományos pályán magas műveltséggel s csak kevés ék közöttlen körében. De ezeknek ő tisztelete tárgya megmaradt akkor is, midőn iskolájából kilépett, számtalanszor kérték ki jó tanácsait! És ezek közül számosan érezték azt, mily kevés az, a mit leróttak adósságukból! . . . Fáj, lelkük, hogy nem képesek eléggé nyilvánítani ezt, a mi szívüket hevíté: őszinte tiszteletüket! . . . Azért ragadták meg az alkalmat, midőn őt önként kinnálkózták.

Dr. Hincz György, városunk eme nagyérdemű polgára azon indítványt tette, hogy a derék „Schuster Bácsi” 30-ik évi működésének (egy-házunk iskolájánál) évfordulóján fejezzük ki őszinte tiszteletünket és elismerésünket. Ha indítványa, bár egy kis módosítással is, melyet itt jelezni nem lehet feladatunk, teljes visszhangra talál,

dílvánra szakosztály véleménye. 7., A főter nagy templom körüli épületek kisajátításában működő bizottság számadatairól a számszék véleményes jelentése. 8., dr. Genersich A. ovári építészhez ajánlatba hozott kártérítés. 9., A köztanító egységsügyi bizottságtól átvizsgált szabályainak megállapítása. 10., Kovács Istvánnak eladott hídvelei közlekedési árának befizetése iránt előterjesztés. 11., A városi vámkézelés számszékileg felülvizsgált tavali eredményéről előterjesztés. 12., Csipkés Alb. adópénztári ellenőr folyamodása fizetésjobbításért. 13., Rendőrbíró Markó E. kérvénye szabadságdíjért. 14., Zattler Mih. árvaszéki elnök folyamodása szabadságdíjért. Kolozsvár, 1878. július 3-án.

— **B. Kemény Endre** szép lehetőségu ifju írónak, két csinos kiállítás, most megjelent művét tettük. Egyik „A tenger fia tragoedia öt felvonásban.” A másik címe: „Az áldozat. Neményi szerelem, költői elbeszélések.”

— **A Fröbel-intézet**, nyilvános és tanévet bezáró vizsgálatait a múlt hó 27-től folyó hó 2-ig berekesztőleg általában véve jó eredménnyel tartotta meg. A mint a hozzánk beküldött „Értesítő”-ből látszik, a gyermekkertnek 53, az elemi iskolának szintén 53, a gyermekkertésznő képezkedő 15 s így az intézetnek az 1877-8-ik tanév folyama alatt az időközben kimaradtoktól kívül összesen 119 növendéke volt. Az „Értesítő”-ben részletesen leírt tanrendszert a tan- és nevelési követelményeknek teljesen megfelel s a jó sikerrel adott vizsgák intézeti tanító Pataki Ferencz, Löw Leontin és Ajtai Róza k. a. nevelőkön fáradszám buzgalmaival tauskodnak.

— **A „Mária Váleria”** helybeli leányárva ház 6 osztályos elemi iskolájában tegnap tartattak meg a közvizsgálatok, szép számú érdeklődő közönség jelenlétében. E vizsgálatok is meggyőzhetek mindenkit arról, hogy e kiválóan gondos és tapintatos vezénylet és felügyelet alatt álló intézet a legteljesebb mértékben megérdemli a közönség részéről iránysában eddig tanusított érdeklődést és támogatást. Ugyanis az intézet növendékei a mellett, hogy a háztartásban, az intézeti kert művelésében s általában a gazdaszanyokásban a teendő legnagyobb részét maguk végezték, a női kézi munkák minden nemében is derekasan gyakoroltattak. A munkaterem e tekintetben gazdag gyűjteményét mutatá az ő fázadozásaik és gyakorlatiáguk meglepően szép eredményének. Voltak benne kiállitva foltzások, kötések, varrások, szövések, himézsek; vasalások, fodritások, zásabok; konyhakerti természetmunkák s gazdaszany készítmények, — egyszóval oly soknemű és annyi munka, a mennyit csak egy derék gazdaszany tudna mind elsorolni, s értékké szerint méltányolni. Ezek mellett azonban ráérték a növendékek tanulni is, s mint a közvizsgálat megmutatta, tanulni is annyit, hogy nekik oly intézetben sem tanulnak és tudnak annyit a növendékek, a mely kizárólag csak tanítványok. Legkellemesebben hathatott azonban a jelenlétükre az, hogy a kedves kis árvák egytől-egyig életvidor, derült és megelégtelt arczokat mutattak, s már nyílt és beszédes, élénk szemeikből ki lehetett olvasni, hogy mily gyöngéd ápolásban és anyai

azon épen nem csudálkozhatunk. Dr. Martin Lajos, egyetemi tanár, erőlyes buzgalommal állott a mozgalmal elére s alig nyoloz nap alatt új ünnepélyt eszközölt, mely örökös emlékké marad nem csak városunkban, de a tanítók életének történetét feljegyzető lapokon is.

Egy aláírási ivet hordozott nevezett dr. Martin L. egyetemi tanár „Schuster Bácsinak” volt tanítványaihoz, a mit midőn a szűlők is meg tudták, siettek a lapon hálájuk, elismerésük nyilvánításával, s a ki adott, mindenki csak azt fájalta, hogy tábbit nem adhatott! . . . szép volt az egybegyűlt összeg, melynek nagyságát csak azért nem említhük fel, mert fontosabbnak tartjuk a „mikéntet” a „mennyinél.”

Jul. 2-án tartotta az ág. h. ev. elemi iskola II. osztálya a „Schuster Bácsi” vezetésével nyilvános vizsgálatát a templomban d. e. 9-12 óráig, akkora közönség előtt, hogy ezt ritkán láthatni. A vizsga után, annak sikerültőségéről nyilvánosan tett elismerő nyilatkozatot t. Máty J. első lelkész. Most 8 gyermek, az ez évi tanítványok közül, (4 leány s 4 fiu) egy vánkoson tartva egy ezüst tálczát e körirattal: „30 éves Jubileuma alkalmával halás tanítványai Schusternek 1878.” lépett ki. E tálczán egy levélborítékba volt téve azon nem megvetendő összeg, melyet legnagyobb részben a volt tanítványok adtak össze.

A mint az aggyastán ezt meglátta, szemei könnyekkel teltek meg, ámbár még nem tudta mi fog következni. Most Máty J. lelkész egy valóban szép beszédet mondott az öreghez magyar nyelven, melyben kiemelte azon érdemeit, melyek miatt ma elismerést arat. Különösen gyönyörű volt azon része beszédének, melyben azt mutatja ki, hogy az öreg 30 év előtt ép oly lelkesül szerett elindult meg pályáján, akkor még ifju fűrtökkel, mint a minővel ma, ámbár — fájdalom — ősz fűrtökkel működik, a miből hangsúlyozva emeli ki azon tényt: itt az élő példa, hogy minden elmulhatik, de a valódi szeretet megmarad mindörökké. — Beszédét nagy tetszés és könyek közt hallgatta a közönség és egy harsány „éljen” követte.

Ezután ünnepélyes komolysággal emelkedett fel dr. Martin Lajos egyetemi tanár s hatásos be-

szeretettel részesülnek e házban, a mely az ő kedves otthonuk. A midőn mindezekről örömmel emlekszünk meg, kedves kötelességünknek ismerjük városunk társadalmára őszinte elismerését és hálás köszönetét tolmácsolni az államunkra rátermett tanítónők, az intézet fíradhatatlan buzgalma elöljárói és igazgató választmányja s általában mindazon tisztelőre méltó hűlgyek iránt, a kik az elhagyott árvák ügyében társadalmunk egyik legnemesebb ügyét karolták fel s juttatták napról napra több és több diadalra. Isten áldása s a jó lelkek támogatása biztosítson is teljes sikert buzgó fáradozásainak.

— **Nyitkőszönet.** E helyet tartom legilletékesebbnek, hol nyíltan fejfehessem ki köszönetemet tanítványaim, tisztelt barátaim és kollégáim iránt, azon irántam tanusított szívességgért, melylyel engem hivatalos működésem 30-ik évében oly ünnepélyesen leptek meg. Nem mulasztottam el ugyanezt tenni a polgári dalegylet tagjai és vezetője Gunesch Károly iránt, midőn ők az ünnepély emelését közreműködésük által eszközölték. Fogadják mindnyájban szívesen baráti jobbmomat, s legyenek meggyőződve a felől, hogy az jövőben ép oly melegen fog szívem érzelmeiről tanuskodni, miként eddig, ha nagyobb mértékben nem tehetném! Kolozsvárt, 1878. július 4-én. Schuster Károly, ág. h. ev. tanító.

— **Bő esztendőnek** nézünk elébe, írja az „Erd. Híradó”. A vetések mindenfelé igen gazdagon mutatkoznak. Hegyeinken egyes szőlőtőn 50—60 gerezdet számláltak; egyéb gyümölcsben is jó termés várható.

— **Fogarassy Mihály** erd. püspök mult hó 27-én Beszterczen járt, s a piaristák ottani kolostorát, minden hozzá tartozóival együtt átvette. Fogarassy püspök ugyanis a piaristáknak beszerzői összes birtokait megvásárolta, s így ottan a lelkeszködést ezután világi papok fogják teljesíteni. E változás szeptember 1-jén lép életbe. A beszerzői rom. kath. egyházközség azon kérréssel járult a püspökhöz, hogy a piaristák a szükséges lépéseket tegye meg arra nézve, hogy Riedl György rector mint világi pap ezután is teljesíthesse a lelkesítő teendőket — A kérelmezők e kérrésre a püspöktől, kedvező választ nyartek.

— **Klopotiva** községben közelebből a tagosítás megtörténvén, Gyárfás Ferencz dévai kir. törvényszéki bíró eszközölése folytán 83 hold birtok hasított ki a községi népiskola számára.

— **Merénylet a n-szebeni indóházban.** N-Szebenben e hó 2-án, közvetlen a vonat elindulása előtt, következő eset adta elő magát: Az első osztályú váróteremben egy lövés dördült el, a Gorgievics huszár al-eresdes, kezét golyóba kúrálta tarta e szavakkal rontott ki a váróteremből: „semmi se történt!” Beült a vagonba, s a vonattal tovább ment. Kitént, hogy a lövést a szépsége és eleganciája által kitűnő Wagner urhölgy tette, kinek mint látszik az ezredes udvarlója volt. A merénylet oka ismeretlen. A merénylettől nő az állomásfőnöknél több versen elajult, míg később az ügyesség intézkedett befogására iránt.

— **V-Hunyadon** hernyóbáb- és lepkegyűjtést, illetőleg pusztitást rendeztek annak idejében

szédet tartott, ki beszéde által épen nem tette meg azt a hatást a közönségre, a mit, sokan épen ez által tehettek, mert nyúlánk, sovány teste mintegy azon gondolatot támasztá beonúnk, vajjon nem hangzik-e el hangja hatástalanul templomunk magas falai között. De, midőn magas homunk körül a lélek magasztosságát kezdők sejtnei, még lélekzetünket is visszatartók s beszéde el is érte az óhajtott hatást, nem a szónoklat is retorikai szerkezte, de azon megható hang által: melylyel szívől szívhez szóló lehet. Nagy élvezettel fosztának meg a közönséget, ha e beszédet szóról le nem irnánk, ide csatlójuk azért azt hí fordításnak, (mert ő nemétől szólt).

A mint dr. Martin szólni megszűnt, felhangzott a poldári dalárda egy valóban szép alkalmi éneke.

Ezután az agg elfogadta az ajándékot és a nyolcz gyermekre egyenként rátette kezét, megáldá azokat; a mely jelenet tette az ünnepély fénypontját, s mi is ugy éreztük, mintha mi is meglettünk volna áldva, ugy sejtettük, hogy az ily szívől fakadó áldásnak fogadosnak kell lennie.

Ezzel a közönség az ünnepelt férfit felé közeledett, kik közül elsőbben egy ifju ragadta meg kezét e szavakkal: „A mi nappal van munkálkodjatok! mi ifjak benned a napot látjuk tündöklőn, melynek áldásos sugarai mellett kívánunk mi munkálkodni, megtanulva a naptól, miként kell az áldást az emberiségre árasztani, vajha soká világitásul előttünk, hogy minél többet tanulhassunk tőled!”

Most következett a közönség egyenkénti közeledése az ünnepelt felé, s ezek között nem egygyert láttunk ösze vegyült fűrtökkel, kik büszkén vallották magukat az agg tanító egykori tanítványainak s hálás könyvekkel köszönték meg az egykori oktatást.

A fennebb jelzett dr. Martin L. egy. t. beszéde így hangzik:

Milyen tisztelt Gyülekezet! Engedjék meg önök, hogy én a felhívásnak engedve, mindnyájunk nevében, a kik itt egybegyülekeztünk, kedves barátunkhoz, a mélyen tisztelt Schuster urhoz egypár szót intézzek. Ne várjanak azonban Önök semmiféle virágos beszédet,

Hajtmann Pál, Schulez József és gyűjtötték az iskolásgyermekek, de idegenek is. Eleinte 2 krt kaptak százért, de mivel nagyon sokat gyűjtöttek, s pénz nem volt elég, később csak 1 kr-jaért fizettek. Mikor pedig a lepkék a legnagyobb mennyiségben voltak, 200-ért kaptak a gyermekek 1 krt. Az összes gyűjtés eredménye a „Hon” szerint 147 ezer 800 lepké és báb volt, melyek megégettettek. Ezek közül 9800 fizetett 2 kr-jaért, összesen 1.9 frrtal; 41.800 lepké 1 kr-jaért összesen 4.13 frrtal; 96.700 pedig 1/2 kr-jaért összesen 4.83 frrtal. Összesen fizetett 10.92 frrt.

— **Dr. Batizfalvy Sámuel** egyetemi tanár budapesti sebész és orthopaediai magán-gyógyintézetének 19. évi működéséről szóló jelentése a napokban hagyta el a sajtót. E minden tekintetben érdekes kimutatásból a következő részleteket közöljük: A lefolyt évben összesen 614 beteg vette igénybe az intézet gyógysegélyét. Ezek közül 551 járosvolatilag, 63 pedig az intézet helyiségeiben gyógykezelést. Fennállása óta az intézet összesen 8732 beteget gyógykezelt, kiknek legnagyobb része vagonatlan járó beteg volt. Az intézet betegeit legjobb sikerrel gyógyították: Antal Géza, Balogh Tihomér, Gebhardt Lajos, Hirschler Ignátz, Jarmay László, Kéri István, Koványi Frigyes, Kovács József, Kovács S. Endre, Kriszhaber Simon, Mezey Adolf, Poór Imre, Beki Ákos, Reinitz József, Siklós Gyula, Schimmer Ernő, Vorebők László, Weisz József tudorok, tanárok, és az igazgató főorvos. Különös előnyére válik Batizfalvi intézetének azon körülmény, hogy tözsomszédságában fekszik az ártézi kutnak, melynek vize idült hőrges és gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál már eddig is jótékony gyógyhatásának bizonyult be, s mely most az intézet parkjában is élvezhető, mert az igazgató sem költségelt sem fáradságot nem kímélte, hogy betegeinek egy ivó, mint fürdő használatra a víz rendelkezésre bocsátassék.

— **A „Nemzeti Hírlap”** rövid idő múlva megnagyobbítja a legnagyobb magyar lapok elakjában fog megjelenni. — E lapot egy társaság fogja támogatni.

— **Hetven éves ember, ki soha életében nem látott vasutat.** A bajor király a napokban kegyelmezett meg egy rabnak, a ki 59 évet töltött a börtönben feleségének meggyilkolása miatt. Az utóbbi időben ellenállhatlan vágya támadt, hogy még egyszer legalább egy óráig élvezhesse a szabadságot. Mindenkihez folyamodott, hogy tegyenek valamit érte, ő nem fog senkinek terhére lenni, de siker nélkül. Kétségbeesett helyzetében végre a fegyház szállítóját kérte meg, hogy tegyen érte lépéseket, és amerikai gazdag rokoni mindent meg fognak fizetni. Ez könnyűen israjta, egy ügyvéd által benyújtotta a kérvényt, és a király megkegyelmezett az öreg vezeklőnek. De mennyire elbámult, midőn szabadlátra lett, a mostani világ fölött! vasutakról, a táviriról még csak fogalma sem volt. És most utra készül Amerikába.

— **Skoda, a híres orvos** egyre rosszabbul van, aludni nem képes, lélekzen alig bír, úgy hogy barátai komor aggodalommal féltek a drága életét. Felgyógyulásához többé reményt sem kőtnék.

mert azon szó, mely szívből jó és a szívhez keresi az utat, nem szorul idegen késségre! Midőn Őn m. tisztelt barátunk több mint 30 évvel ezelőtt a vallási türelmetlenségtől áldoztatva, a kedves Magyarországra menekült, ekkor egy felvilágosult asszony, ki egy német nemes fejedelmi családból származott, az ország első méltóságát viselőnek neje — az Isten áldja megemlékét — igazi evangyeliómi lélektől áthatva, nyújtott Önnek alkalmat, hogy megtehesse a hosszú utat Pozsonytól Kolozsvárig. Ez egyetlen-egyszer mosolygott ön felé fejedelmi kegy. Ezóta ennek elébe tette Őn azt, hogy megelégedetten követhesse a szabad vallásnyilvánítást, hogy Őn maga által alkotott hatáskörben kereshesse meg sovány kenyérét arcának verejtékével.

Nem akarom én a szükségét és nyomortecseletni, a melylyel Önnek eleintön küzdenie kellett, de annak nagyságáról és azon leküzdéséről, mely annak leküzdéséhez kellett, azon körülmény tesz tanúságot, hogy egyike az Őn akkori társainak, hogy az éhenhalástól megmeneküljön, kétségbeesésben önmagát gyilkolta meg. Nem akarom ezen stóbt folt mellett tovább időzni, hála isten, a komor idő rég letűnt. A tanító, ki egykor mint nulla volt tekintve az erkölcsi világban: ma tiszteltetik és bár szerény, de méltos biztos jövedelmét élvez.

Azon érdemek elősorolására, melyeket Őn 30 éven át szerzett, nincs szükség: réges-régen el vannak azok ismerve! Tekintsen Őn tiszt. barátunk maga körül; mindazok, kik oly nagy számban veszik itt körül, mind azért jöttek, hogy a hivatalában megérezte tanítót e napon átvőzőldjék; mindnyáján felekezet különbség nélkül jöttek el, hogy bizonyosságot tegyenek arról, miszerint azon nemes mag, melyet Őn egykor ifju szíveikbe ültetett, nem hullott terméketlen talajba. Csirázott, kifejtett, gazdag gyümölcsöket hozott. Mily dicső jutalom a sok fáradságot, annyi áldozatért és odaadásért.

De nem csak szép szavakat hozunk mi. Kímonda ugyan az egyháztanács, hogy fájjalja azt, miszerint az egyházi pénzár ez idő szerint nem engedi meg, Őt érdemeihez méltó ajándékkal tüntetni ki; de a mit az egyházi-pénztár nem képes,

— **Nem utolsó öngyilkossági mód** választott magának egy mainzi tímármester. Megunván életét, lement koremsáros-pajtásával, kívül özet-lárs is volt, a pinczéjébe, tizenhat hordóból kihuzta a csapot, s mikor már térdig érő borten-ger volt körle, elvágta a nyakát s bele feküdt a borbá, ugy halt meg. Azt hiszik, hogy ennek a tímárnak elment az esze, s igazuk lehet.

— **Egy háziur bajai.** Cuiuat párisi háziur igen erényes férfi: jó férj, jó családapa, rendesen fizeti adóját, s különösen nagyon ügyel arra, hogy két különbözö neműszemély egy és ugyanazon időben huzamosabban együtt ne maradjon az ő házában, hacsak a két személy nem törvényes hitestárs. Ha valaki szállást keres, ahoz Cuiuat ur legelőször is azt a kérdést intézi, hogy „tisztességes életmódot folytat-e?” (vagy asszonyságod?) Egy szer egy fiatal ember keresett nála lakást. „Tisztességesen él ön?” „Oh — felelt a fiatal ember — nyolcz nap óta házass ember vagyok.” Mánap aláírták a bérleti szerződést. A fiatal ember Cheneau Pálnak nevezte magát. Pár nap múlva kült, hogy Cheneau ur elhagyta az ő kedves kis feleségét. De a feleség nem igen unta magát. — Nap nap után több látogatója érkezett: fiatal fodrozott hajú, cifra gallérú, akik azonban hol madame Paule Cheneau, hol mademoiselle Pauline, hol meg madame Lucy Lafont név alatt tudakozódtak utána a házmasternél. A háziur, valamint a többi erényes lakó roszt sejtett. Összedugták a fejüket s kisúttották, hogy ez bizony skandalum. Cuiuat ur felfeltette az esetet a hatóságoknak. Kisült, hogy Cheneau Pál tulajdonképen Lafont, s amaz csak álneve volt. Cuiuat ur követelte, hogy a lakásból vigye el a kisasszonyt. Lafont hivatkozott a szerződésre, Cuiuat ellenben arra, hogy ő a szerződést csak Lafont azon kijelentése után írta alá, hogy ő tisztességes viszonyban él nejjével. Az ügy porre került, s a bíróság felbontotta a bérleti szerződést. De annyi utánjárásba került Cuiuat urnak, míg kivihette, hogy törvény útján kitehesse a szűrt két szerelmesnek az ő erényes házából! El is tökélte, hogy ezután a szálláskeresőktől midig elő fogja kőrni a hiteles házassági bizonyítványt.

— **Utozák botrány Marseilleben.** Marseilleben minden hó 28-án ünnepet tölnek egy derék tisztelőreméltó püspök emlékére, kinek ez a halálzási napja. Az így megtisztelt ur neve Belzunce, 1721-ben nagy érdemeket szerzett magának az akkori pestis-betegek körül. Nem is volt ellene más kifogás, mint hogy püspök i tisztelt viselt s így szobrának megkoszoruzása a vakbuzgók tüntetéseire adhatott volna alkalmat. Marseille polgármestere tehát betiltotta az ünnepi acust. Daczára annak, a papság s az „ájtatos csöcselék (francia gyű-név), megkoszoruzta a szobrot. Erre közbelépett a rendőrség s egy csapat ellentűntető a marseillést önkéne, önkényileg tépte le a koszorukat s hajigálta a nép közé. A vakbuzgók egy templomba menekültek a papok védelme alá, a tömegtől azonban ott sem maradtak; betörték a templom ajtót s kiverték a szent hiveket. A redőrség közbelépett, azonban annak is ütegekkel kellett megvárnia s csak is

meghozta azt Önnek egykori tanítványainak hálás emlékezteté, meghozza az általános elismerés érdemeiért.

En, az önkényes adakozások gyűjtésével megbízott, a melyre önként vállalkoztam, émindezeket, kik önnek egykor tanítványai voltak, a mennyiben helyi ismeretségem engedő, felkerestem Oh közülök egy rész nincs többé, elment oda, melyet mindenki egy jobb tulváliagnak nevez, egy más rész szétállított, a széles világba távozott, hogy másnt alapítson magának hazát; ismét egy más rész, a kedvező sors által tisztelt állomásokra, magasra emelkedett! Csak egy csekély rész maradt há a drága szülővárosához, meglegedve azon szerény hatáskörrel, melyet a viszonyok itt határoltak nekik. De mindazok, a kikhez én fordultam, szívesen adtak és örömmel, és csak azt fájalták, hogy a nyomasztó viszonyok meg nem engedik, annyit adhatni, a mennyit szeretnének.

Ne tekintse mélyen tisztelt barátunk az összeg nagyságát, a mely ugyan el nem éri azon vonalat, a melyet óhajtottunk volna.

Az ajándéknak nem nagysága, de az adás módja, miként és mily örömmel adatik az, határozza meg értékét. Ha Őn ezt teszi a mérlegbe, azt fogja találni, hogy az Őn barátai s tisztelői Őnt a legnagyobb értékkel lepték meg, a mit csak adhattak. Fogadja a szerény adományt, mint a minden oldal elismerésnek és vonzalomnak jelét: nyújtson Önnek az erre való emlékezés egy boldog órát éltének alkonyán, a melyre nézve mi mindnyáján azt kívánjuk, hogy legyen az minél kellemesebb és nyuljon minél hosszabbra!

(E beszéd után akadozó hangon, mélyen meghatva, pár szóval megköszönte az ünnepelt a meglepetést, mert az elérékenyüléstől beszélni nem tudott.)

Sorainkat azon megjegyzés mellett végezzük: Tanítók! . . . kik e pályán küzdötök! — ha hiven harcolt az elismerés babérait várhatókat, ha tanítványaitokból oly embereket képeztek, kik hasonló érvelmekre képesek! Ne csüggedjete tehát, a példa vonz: előtettek van, kövessétek! . . .

T. Gy.

nagyobb számú katonaság volt képes a rendet helyreállítani.

— **Sidi Muley Hassan** marokkói zultán mint egy madridi távirat jelenti, elköltözött az élk sorából. Az elhunyt uralkodó második fia volt Sidi Mohammed zultánnak s 1837-ben született, nyugati Marokko Meliner városában, hol akkor az atya helytartó vala. Mikor ez 1859-ben a trónt elfoglalta, Sidi Muley Hassan több diplomatiái küldetésben részesült, egyben egyebek között a spanyol udvarhoz is; később aztán magas állami bivatolatok töltött be. A birodalom trónját 1873-ban foglalta el, hanem szővényes és vajmi nehéz uton jutott hozzá, mert idősebbik testvére sok akadályt gördített elébe, a miből véres polgárháboru is kerekedett. Sidi Muley Hassan különben a szabadelvű uralkodók közé tartozott, a ki az európai műveltséget igen szerette. Mintán a zultánnak még több testvére életben van, a trónra valószínűleg azok egyike fog jutni, de az is bizonyosnak látszik, hogy majd csak more patrio: heves háború árán.

CSARNOK

Egy orosz iparlovag a törvényszék előtt.

F. évi február hó valamelyik estéjén Tillet nevű derék paraszt kocsin tért haza községbe, Stainsba, midőn az országot szélén egy ember látott feküdni, ki holtnak, vagy legalább is ájultnak látszott. A gazda leszállt kocsijáról és az ismeretlenhez futott, ki valóban önség és kimerültség következtében félig alót volt. Tillet fölvetette ezt az embert kocsijára, hazavitte s tizenhatodfál éves leánya segítségével a legjobb gondozásban részesíté. Az idegen számára szobát nyitattott és ágyat rendeztetett be s egész éjjel ápoltatta, noha vendége inkább hasonlított csavargóhoz, mint eltévedt tisztességes utazóhoz.

Nem csekély volt azonban Tillet meglepetése, midőn az idegen másnap reggel magához hivatta, hogy elbeszélje neki „életétörténetét.”

En — ugymond — Zalewzski Ede gr., orosz tiszt vagyok. Résztvettem a hadjárat legnagyobb részében és jelen voltam a plevnai nagy ütközetben. Kellemetlen összetűzések miatt azonban elhatároztam, hogy megválok a szolgálattól és minthogy nem ártak elbocsátani, megszöktem. Ezért lát engem uram — folytatá — ily nyomorúságos állapotban. Utazásom főlemesztő pénzkészletemet és rokonaimmal még nem levelezhettem. De családom, mely egyike Dél-Oroszország leggazdagabb családainak, rövid idő múlva nagyobb összegű pénzt fog utalványozni számomra egy párisi bankárnál és befolyása által iparkodni fog rendbehozni ügyeimet.”

Zalewzsky gróf azon ígérettel fejezte be szavait, hogy gazdagon meg fogja jutalmazni a földmívet vendégszeretetért. Gazdája kérésére egyutt késnek nyilatkozott mindaddig nála maradni, míg csak a várt összeg meg nem érkezik Oroszországból.

A mi ezután történt, azt Tillet, a derék földmíves, következőleg beszélt el a törvényszék előtt:

„Ez az ur hát nálunk volt, királyi módon élt, evett és ivott egész nap, sőt midőn szeret ojt-hette, ostobaságokat beszélt leányomnak . . . Ez persze nem volt kedvemre s valamelyik nap megmondtam neki, hagyjon föl az ilyen tréfákkal, a leány csak tizenöt éves és hat hónapos.

„Hanem hát ez legkevésbé sem volt ennek az urnak inyére. Elkezdett lármázni s kiabálni, hogy én őt sértegetem, mert ő szerelmes leányomba s becsületes szándékkal viseltetik iránta. Mi több: megkért, hogy adjam leányomat hozzá nőül. Nem szűnt meg ismétetni, hogy ő gazdag milliomos, hogy nincs szüksége nagy hozományra s hogy az orosz nagy urak mindig csupán szerelemből nőülnek.

„En nem szóltam semmit, kezdve különönek találni, hogy ezek a „milliók” nagyon sokáig késnek. Hanem leányom nyakamba ugrott és örömtelten kiáltá, hogy „ő grófné lesz.” Kért, könnyörgött és sirt ugy, hogy én, beleuna a jelenetekbe, meg az nap este „igent” mondtam, mire leányom szakított szomszédunk hával, a kit addig jegyesgyanánt tekintettünk.”

Hanem alighogy „Zalewzski gróf” fölvetette a család körébe, oly szemérmelen kívánsággal állt elő, mely épen nem árulta el a „gentleman”-t, melynek magát kiadta. Azon kezdte, hogy kényelmetlen szobában szállásolták be, hogy a magány nem tesz jót neki. Végezte pedig azon, hogy kis előlegelet kért Tillet-től férjji jogaira, arra szólítván föl ezt, hogy engedtessek meg neki jegyese hálósobájában aludni. Indokolta pedig ezen szemtelen kívánságot azzal, hogy ő a leányt a „nagyvilági” szokásokra fogja megtanítani.

Tillet ekkor azonban komolyan megharagudott és lehordta a sehonnait. Ez azonban felbőszült. „Hogyan” — kiáltá — így meisz te beszélni orosz gróffal! No várj, majd megtanítalak!” S azzal a „plevnai hős” elvarte gazdáját.

Tillet a polgármesterhez sietett, kinek elbeszélte ügyét. A következő órában a csendőrök elfogták „Zalewzski grófot”. Zsebében kis levelet találtak az orosz követesgtől, melyben ez számá-ra 5 franknyi segélyt küld és felszólítja, hogy jelentkezzék a követesgnél Párisban.

A „gróf ur” azonban nem a nagy követesgnél, hanem a párisi Mazat fogház felügyelőjé-

nél jelentkezett, ott is természetesen kényeszerőségből.

Szerdán jelent meg a párisi lenyitő-törvény-szék nyolczadik kamarája előtt, csavargás, csalás, testi sértés és a közszemérem megsértése miatt. A tanak sorában megjelent a becsületes Tillet apó leánya is.

— Kisasszony, — mondá az elnök — önnek vádolt az ígérte, hogy nőül fogja venni?

— Igen elnök ur. Egy napon átöltöt a kertben és azt mondá: „A te jegyesed utaltós. Jőjj hozzám nőül. Nekem van egy nagybátyám, ki milliót fog hagyományozni. Te grófné leszel, pompás fogattal fogsz birni, hercegekkel fogsz táncolni s nem lesz egyéb dolgod, mint pénzt költeni.

Elnök: Nem iparkodott a vádolt egy napon tovább menni? Hogy is történt az a jelenet a kocsiiban?

A tanu (halkan): Igen, midőn egy este hazatértünk kocsin és atyám szunnyadozott, a vádolt igen erősen átöltöt és . . . kezét . . . térdemhez csuszátá . . . En pofon ütöttem és atyám erre fölébredt. (Mozgás).

A vádolt nem volt képes tagadni e tényeket, ugy hogy védője fáradozása daczára egy évi fogságra ítéltetett, még pedig gróf Zalewzski álnév alatt, minthogy valódi nevét kideríteni sehogy sem sikerült.

(M. J.)

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapestén jul. 4. 11 ó. — p. d. u.
Érkezett Kolozsvárra jul. 4. 12 ó. 20 p. d. o.

A porta Bosznia és Hercegovina occupálójának idejét az osztrák-magyar hadsereg által 2 évre kívánja szoríttatni, s követeli, hogy egy-szersmind a megszálló csapatok száma is megszabassék. Az occupálásért és a rend helyreállításáért pedig a porta kártérítést nem ígér. Hírlik, hogy gr. Andrassy erre kötelezett-séget nem vállal. A thessaliai és epi-rusi török parancsnokok a határra küldettek. Krétában már csak két várost bírlálnak a törökök. A Dobrudza átengedésével Romániának, a törökbiztosok kilépnek a dunai bizottságból s helyüket a románok foglalják el.

Philippovics nevezetett ki az osztrák-magyar okkupáló hadsereg főparancsnokává. A bevonulása a mozgósítás késik.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről július 3.

Gabona	F a j	Ára 100 kg.	
		től	ig
		frr	kr frr
Buza	bánsági	8 70	—
	tiszavidéki	10 5	—
	pestvidéki	9 70	—
	fehértarmegyei	9 95	—
Roza magyar		6 85	7
Árpa	takarmány	—	—
	malátá	—	—
Zab	magyar	5 90	6 25
	bánsági	6 50	6 60
Tengeri	másnemű	6 30	6 40
	káposzta	—	—
Repeze	bánsági	—	—
	magyar	6 80	7 20
Köles	magyar	—	—
	tavasza szállítandó	9 95	10
Szorkány (Usace)	Szept.—Oktre szállítan.	—	—
	tavasza szállítandó	15 2/2	15 2/2
repez.	Májusa—junia szállit.	14 1/2	14 1/2
	káposzta Aug. Szept. szál.	14 1/2	14 1/2
szesz (ny.)	bánsági Jul. Aug. szállit.	32 1/2	32 1/2
	100 liter százálékként.	—	—

Erték- és váltófolyam.

1878. július 3.

Magyar aranyárak	92.30.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát . 11.11.
„ „ 2 „ . . .	112.—
„ keleti-vasut elsőbőség 2 „ . . .	76.—
„ állami kötvény 1876 év . . .	68.30.
„ vasuti kölcsön . . .	102.25.
„ földtehermentesítési kötvény . . .	78.50.
temesi „ . . .	77.75.
erdélyi „ . . .	76.50.
horv. slavon „ . . .	—
magy. szőlődezmá váltság . . .	83.75.
Osztr. egyetemes államadóságg papirban . . .	64.55.
„ „ ezüstenben . . .	66.60.
„ aranyjárak . . .	75.10.
1860. államsorsjegy . . .	114.—
Osztr. nemzeti bank részvény . . .	843.—
„ hitelrészvény . . .	260.25.
magyar. hitelbank . . .	34.—
Erzst. „ . . .	100.75.
Cs. k. arany . . .	5.45.
Napoleon'or . . .	92.6.
Német birod. mark . . .	57.15.
London . . .	115.55.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

(11-300)

Elsinger M. J.
Bees, Neubau,
Zollergasse 2.

Védelem Ajánljuk védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kir. hadügyminiszterium, a felső hadtengerészet és a császári királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatosabb

eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyvát, ágybetéteit, sátorkölmeit.

eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyvát, ágybetéteit, sátorkölmeit.

Salgó Tarjáni vasfinomító társulat
vaskészítményeinek gyári raktára.

DIETRICH SÁMUEL
KOLOZSVÁRTT
(tőter báró Bánty-ház.)
ajánlja dúsan berendezett

**vas-, fűszer-, gyógy-
anyag- és rövidáru
ÜZLETÉT.**

(Kivánatra szolgál részletezett árfo-
lyammal)

Továbbá elvállal megbízásokat a
szállítási és bank szakmában
s kéri a n. é. közönség szíves part-
fogását.

(210) (8-*)

**A magyar királyi államvasútak
(keleti vonal) szállítási irodája.**

Legjobb-minőségű kufsteini hidraulikus és Perimosi Portland Cement-főterakata gyári árák mellett.

Első csehszlovákiai porcellán kemence-gyár-bizományi raktára.

Cs. kir. kiv. osztrák és kir. magy. szab.

bojtorjángyökér-quintessencia,
egyetlen haj- és szakáll-nevelő és elősegítő szer.

1 üveg ára 1 frt.

bojtorjángyökér eszencia 80 kr.
A fennbéli eszenciával egyidőben csak nálam egyedül készített chinahéj-hajkenőcs és olaj használható; mert minden más kenőcs gátolja annak hatását.

Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr.
Egy kis tégely ára 1 frt.
Egy üvegese olj ára 1 frt.

**Hair-Milken
(hajfijító tej).**
fehér, vagy sötét haj eredeti színének visszaadására. 1 üvegese ára 2 frt 50 kr.

Keleti rózsatej-kivonat,
minden szépítő szer közt legjobb, a szepő, májolt, bőrhimlő, höpör, bőrrák, rézolt, sat. örökös eltiűs használata által. 1 üveg ára 1 frt. Gyorsabb hatás miatt hozzátartozik a rózsatej-szappan, 1 darab ára 30 kr.

Pé- és szállítási rakár: **Paternoss J.** illusztráció és szabadalom-tulajdonos, Bécs, Spiegelgasse 8.

(Bejegyzett védjegy.)
Csak az én készítményemnek valódnak és hatásosak, melyek rajegyűl a mellékelt látható bejegyzett védjegyvel vannak ellátva.
Több ezer háló- és elismerő írat áll megtekintésű rendelkezésre. Vidéki megrendelések postai utánvét, a gőgyért 10 kr. melléklése mellett pontosan teljesítenek.
Raktár Kolozsvárt: Székely Miklós gyógyszerésznél.
Brassóban: Welther Fr. G. bizományi üzletében.

Kapható Stein János könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

(176) (13-*)

MAGYAR LEXIKON

ÖTVEN FÜZETBEN TELJES.

A negyedik füzet már megjelent.
Az első kívánatra megtekintés végett bérmentve küldetik meg.

Kapható Stein J. könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

Egy füzet ára 30 kr.
Egy füzet ára 30 kr.

Kapható Stein J. könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

STEIN JÁNOS

könyvkiadóhivatalában Kolozsvárt megjelent és ugyanott kapható:

XXI. könyvmatu ábrával.
Írta s az ábrákat rajzolta
br. SZENTKERESZTY GYÖRGY.
Ára 1 frt 50 kr.

TARTALMA:
Előszó.

I. Rész. Szőlőépítés.
Pár szó a régi szőlőkről. Szőlőépítés. A hely megválasztása. Vízvezető utak. Rigolizálás. Az ültetendő szőlőfaj megválasztása. Szőlőoskola. Czóvekelés. Az ültetés. Az új szőlő kezelése tökéletes beállítáig. A pótlások.

II. Rész. Szőlőművelés.
Bevezetés. Trágyázás. Karózás. Kötözés. 1-ső kapálás. Magfa választás és csipdesés. 1-ső daraszolás. Hónaljózás. 2-dik daraszolás. Sztret. Metézés.

III. Rész. Pinczekezelés.
A fedés.
Bevezetés.
A pincze.
Forraló kamra.

Hordók. Sajtó.
A szűret. A must javítása és szaporítása. A Gallizálás. A ezukortartalom meghatározása. A savanytartalom meghatározása. A ezukorolat elkészítése. A Chaptallizálás. A forrás. Petiotizálás. A bor alkatrészei. A fiatal bor kezelése. A seprő (üledék). A bor leűzése. Derítés (tisztítás). A bor szesztartalmának emelése. A borok elegyítése. A bornak palackozkba hűzése. A bor hiányai és betegségeiről. Végszó.

Jelen a tapasztalatból merített 12 ivre terjedő népszerű és könnyen érthető modorban írt mű hivatva van, különösen Erdély közép- és k's birtokosainak útmutatóul szolgálni a szőlőépítés, művelés és pinczekezelés körül, s mint olyan mely a szőlőszet e három ágát egybefoglalva a szőveghz mellékelt XXI sikerült könyvmatu ábrákat tartalmaz, bormelőknek kitűnő szolgálatot tehet — miért is felette ajánljuk az illetők figyelmébe.

Vidéki megrendelőknek legcélszerűbb posta utalványon 1 frt 55 krt. beküldeni, mely esetben a mű bérmentve küldetik meg.

Stein János,
erd. muzeum egyetli könyvkereskedése.

Az erdélyi részek és Szilágymegye HELYSÉGNÉVTÁRA

megjelent.
Ára 2 frt o. ért.

Tartalmazza a legújabb megyei, szolgabírói, törvényszéki, járásbírósi, adóhivatali felosztást, posta-, vasut- és távírda állomásokat és az 1878. év július 1-én életbelépő változásokat, a törvényszéki és járásbírósi beosztásban betöltőben és a községek lélekszámát.

Elkerülhetlen kézikönyv ügyvédek, közhivatalnokok, köz- és körjegyzők és üzletemberek számára.

Egyetemes földrajz.
Tekintettel az országok természeti, politikai és társadalmi, ipari, kereskedelmi, közlekedési és közművelődési viszonyaira.

A magyar protestáns egyháztörténet,
a szathmári békekötéstől a türelmi rendelet kiadásáig. 1712—1782.
Írta CSÜTHY ZSIGMOND kajdási ref. lelkész.
Ára 2 frt 40 kr.

1878. V.-törvényczikk.
A magyar büntető törvénykönyv, a büntettekről és vétségekről.
Kis nyolczadrét alakban, füzve ára 80 kr.
Zsebkadás, füzve ára 60 kr.
Ugyanaz kötve, ára 85 kr.

A gyámság és gondnokság.
Az 1877. XX. törvényczikk
magyarazata, az erre vonatkozó bel- és igazságügyi miniszteri rendeletekkel és irománypéldákkal. Tekintettel a kapcsolatos hazai jogszabályok, törvények és rendeletekkel, az osztrák polgári törvénykönyv szabályaira, valamint a gyámsági és gondnoksági jog bel- és külföldi fejlődésére és jelen állapotára.
Írta NÉMETH PÉTER, igazságügyminiszteri fogalmazó, köz- és váltó ügyvéd. Ára 3 frt.

A felvidék. FELELET
Grünwald Béla hasonlónevű politikai tanulmányára.
Írta dr. MUDRON MIHÁLY. Ára 1 frt.

JANUS.
Tragédia öt felvonásban.
Írta CSIKY GERGELY. Ára 80 kr.

A mágus.
Tragédia egy felvonásban.
Ára 40 kr.

Vier Jahre in Afrika, 1871—1875.
Von ERNST von WEBER.
Mit Abbildungen in Holzschnitt, einem Plane und einer Karte.
Két kötet. Ára 13 frt.

Szótárszerző tárgymutatóval
ellátott földirati kézikönyv újságolvasók, kereskedők, iparosok, gazdák és általában a művelt magyar közönség számára.
Írták BALLAGI KÁROLY és KIRÁLYI PÁL.
Harmadik kötet; tartalmazza: Franciaország- és a Magyar-birodalom földleírását és az egész munka szótárszerző tárgymutatóját.
Ára 4 frt.

A három kötetből álló teljes műnek ára 10 frt.

Képek az egyháztörténetből.
Írta MARTIN NEP. JÁNOS. Ára 2 frt.

A lipiki jodfürdő és hőforrása.
Írta dr. KERN HENRIK, fűrdőorvos Lipiken. Ára 48 kr.

Költészettan.
Iskolai és magán használatra.
Írta dr. ERŐDI BÉLA. Ára 1 frt 40 kr.

Valódi Wilhelm-féle
Gyógyszerként az év minden szakában használható. Gyógyszerként az év minden szakában használható.

**csüz- és kösvény-ellenes
VÉRISZTÍTÓ TEA.**
(Tisztítja a vért csüz- és kösvény ellen.)
Egyetlen, biztosan ható vérisztító szernek van elismerve.

A cs. k. udvari korlát-noksg engedéllyel az 1858 december 7-én kelt végzés alapján

Határozottan jónak bizonyult, kitűnő hatású, sikere jeles.

O. cs. k. Felségének legm. pánta által hamisítás ellen biztosítva. Bécs, márcs. 28. 1871.

Ezen tea az egész szervezetet megtisztítja, átkítja, mint semmi másféle szer, a test részeit s belhasználat folytán eltávolít belőle minden tisztátalan kóroanyag-lerakódást; hatása is biztosan tartós.

Gyökeresen gyógyít csüt, kösvényt, gyermeklébat s más idült makacs bajt, folyton genyöd sebeket, valamint nemi és bőrküütségi betegségeket, gőresket, a testen és arcon bőrszemet és bujasszonyos daganatokat.

Rendkívül jó sikert mutatott e tea máj- és lépárganat ellen, valamint aranyeres bajknál, apókórn, heves ideg-izom- és csukló-fájdalmakban, szűn gyomorsorulásban, szűnbajokban, altesti dugulásban, hűdbajokban, magküütségi, tehetetlenségi és fehérfolyásos esetekben, sat.

Szenvedések minők görvél, mirigyárganat gyorsan és tökéletesen gyógyíttatnak a tea kitaró élvezete által, mert szelíd, olvasztó és vizelethajtó szer.

Csalhatlan bámulatos sikerek.
Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.
Wocheiner-Feistritz (Krain), 1. október 1872.

Tekintetes úr! Ismét szűkségem van mintegy három csomagra önnek "vértisztító teájából," miután a kitűnő és "Wilhelm csüz- és kösvény-ellenes vértisztító teának" növekvő szer kőszere hozatala és használata után, annak jeles hatásáról meggyőződtem. Kérem a vértisztító teát postai utánvét mellett küldeni.

Tisztelettel:
Jerala János, káplán.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.
Blumenfeld, Temesmegye, Magyarhon, 1. október 1872.

Kérek önnek "Wilhelm-féle csüz- és kösvény-ellenes teájából," melynek gyógyhatásos s kererő már meggyőződtem, még három nyalabot postai utánvét mellett.

Tisztelettel:
Fischer Ferencz, magy. kir. postamester.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.
Tuchkan Pilsen mellett, 1. október 1872.

Ha korábban ismerem vala önnek "csüz- és kösvény-ellenes vértisztító teáját," már rég me nekültem volna sok éves bajomtól és sok forrástól, melyet egészésem helyreállítása végett kidobtam, gazdaságosabbnak. Eddig forrástól Prágától hozattam a megköszönhetetlen szer, ma egyenesen önhez fordulok, kérvén, hogy postafordultával tizenkét nyalabot utánvét mellett küldjön nekem.

Tisztelettel: alázatos szolgáa
Díszl József.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.
Gutenstein, 1. október 1872.

Küldjön nekem minél előbb két nyalab Wilhelm-féle csüz- és kösvény-ellenes vértisztító teát, mint rendesen, postai utánvét mellett. Látnom, hogy önnek teája nélkül nem élhetek többé.

Tisztelettel:
Haselsteiner Flórián, 49 sz. a. Klosterthalban.

Az oly számos elismerő íratok folytatása közelebbre fog közelebb, mert lehetetlen egyszerre mindnyajnt hozni.

Óvás hamisítás és rászédés ellen.
Megvetőlnél szűkségem van a n. é. közönség törvényes védjegyre és csomagra ágyolni, mely minden nyalab külső felén látható, hogy hamisítások által ne zűdeshessék.

A valódi Wilhelm-féle csüz- és kösvény-ellenes vértisztító tea csak Wilhelm csüz- és kösvény-ellenes vértisztító teája nemzetközi gyárból Neunkirchenben Bécs mellett, vagy a hirtalokban kösült raktárakból kapható.

Egy 8 adagra osztott, orvosi utasítás szerint készített pakét ára különböző nyelven írt használati utasítással együtt 1 frt, külön gőgy- és bőrgőgy 10 kr.

A t. közönség kőszere tisztelettel: Wilhelm-féle csüz- és kösvény-ellenes vértisztító tea kapható meg:

Kolozsvárt: VALENTINI A. gyógyszer-nél.
Abrudbányán: Vlado N. nél.
Aradon: Tónes és társai.
Beszercezen: Kelp Frigyes, Tergovits és Zintánól, Dietrich és Fleischelnél.
Balászfalván: Schiesl Károly, gyógyszer.
Brassóban: Jekelius N., gyógyszerésznél.
Földváron: Folberth Fr., gyógyszer.
Gyula-Fehérvárt: Fröhlich, gőgy z.
Lekenzeppn: Scheint Fr., gyógyszer.
Maros-Vásárhelyt: Bucher Miksánál.
Nagy-Bányán: Haracek J., gőgy z.

Nagy-Enyeden: Binder Ágoston gyógyszer.
Nagy-Szebenben: Thalmyer Frigyesnél.
Romanban: (Moldova) Dánffy József, gyógyszer.
Segeravárt: Teutsch J. B. nél.
Szász-Regenben: Leonhád J. nél.
Szászvároson: Reckert Károly, gyógyszer.
Szászsebenben: Reinhard J. C. gőgy z.
Szerdahelyt: Schimmet Chr. Fr.
Vajda-Hunyadon: Acker Frigyes.
Verepatakon: Moldován Lajos.
Vizaknán: Cronberg János.